

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «РОЖИЩЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА
БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С. З. ГЖИЦЬКОГО»**

ПРОФІЛАКТИКА ХВОРОБ ТВАРИН

ПРОГРАМА (ОРІЄНТОВНА)

навчальної дисципліни

підготовки фахових молодших бакалаврів

спеціальності 211 Ветеринарна медицина

у закладах фахової передвищої освіти

Рожище 2021

Укладач:

Ющак Є. В. - викладач спеціальних дисциплін, спеціаліст вищої категорії ВСП «Рожищенський фаховий коледж Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького»

Рецензент:

Прус В. В. - викладач спеціальних ветеринарних дисциплін, спеціаліст вищої категорії, старший викладач ВСП «Рожищенської фаховий коледж Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького»

Рекомендовано цикловою комісією ветеринарних дисциплін ВСП «Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького» (протокол від 02. 12. 2021 р. № 3)

Схвалено педагогічною радою ВСП «Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького» (протокол від 21. 12. 2021 р. № 4)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

«Профілактика хвороб тварин»

Галузь знань	21 Ветеринарна медицина
Спеціальність	211 Ветеринарна медицина
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Нормативна чи вибіркова	Вибіркова
Кількість кредитів ЄКТС	2
Загальна кількість годин	60

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин:

Лекції	16
Практичні заняття	6
Лабораторні заняття	8
Самостійна робота	30
Форма підсумкового контролю заходу	залік

ВСТУП

Основними завданнями і метою вивчення дисципліни є засвоєння студентами теоретичних знань і практичних навиків у наданні тваринам першої долікарської допомоги, виявленні хвороби, причин і умов її появи, та впровадженні загально-профілактичних і спеціальних оздоровчих заходів в господарстві.

Дисципліна вивчається у тісному зв'язку з такими дисциплінами як: «Патологічна фізіологія та патологічна анатомія сільськогосподарських тварин», «Тваринництво, зоогігієна та ветеринарна санітарія», «Фармакологія», «Внутрішні незаразні хвороби тварин», «Хірургія ветеринарної медицини», «Епізоотологія з мікробіологією», «Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин».

Впровадження в практику набутих знань надає можливість спеціалісту здійснювати прийоми групової профілактики хвороб тварин, приймати участь у розробці профілактично-оздоровлюючих заходів у господарстві, контролювати виконання зоотехнічних і ветеринарно-санітарних вимог під час вирощування тварин і переробки продукції тваринництва з метою створення здорових стад тварин і птахів та попередження виникнення антропозоонозів у людей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни **студент повинен знати:**

- основні поняття загальної патології (хвороба, етіологія, патогенез, симптоми, діагноз і прогноз хвороби), причини виникнення і механізми протікання та прояв деяких патологічних процесів;

- класифікацію хвороб тварин;

- причини, симптоми і заходи профілактики деяких незаразних хвороб органів дихання, травлення, кровообігу;

- основні форми і групи лікарських речовин, механізм їх дії та правила застосування;

- механізм розповсюдження заразних хвороб серед тварин, птахів, форми прояву і складові епізоотичного процесу, причини, симптоми, заходи щодо ліквідації і профілактики деяких інфекційних хвороб тварин, птахів у тому числі антропозоонозів;

- класифікацію паразитарних хвороб тварин, причини, біологію розвитку паразитів, симптоми і заходи щодо ліквідації і профілактики деяких паразитарних хвороб тварин і птахів в тому числі антропозоонозів.

Використовуючи лабораторне обладнання, апаратуру, користуючись сучасними методиками проведення діагностичних досліджень

майбутній спеціаліст повинен вміти:

- провести загальне клінічне обстеження тварин;

- правильно зафіксувати тварину;

- провести клінічне дослідження органів кровообігу, дихання, травлення;

- ввести різними шляхами лікарські речовини;

- надати першу невідкладну і долікарську допомогу тваринам;

- визначити (поставити попередній діагноз) інфекційні і паразитарні хвороби тварин, джерела зараження;

- розробити заходи щодо профілактики і ліквідації інфекційних і паразитарних хвороб тварин і птахів в господарстві.

1. ОРІЄНТОВНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин у тому числі				
	Разом	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійне вивчення
1	2	3	4	5	6
1. Профілактика незаразних хвороб сільськогосподарських тварин.					
Вступ	4	2	2	-	-
1.1. Основи клінічної діагностики.	4	2	-	-	2
1.2. Основи загальної патології.	4	2	-	-	2
1.3. Внутрішні незаразні хвороби тварин.	16	2	-	2	12
1.4. Елементи хірургії.	6	-	4	-	2
Всього за розділ	30	6	6	2	16
2. Основи епізоотології та паразитології					
2.1. Інфекційні хвороби сільськогосподарських тварин, їх класифікація.	4	2	-	2	-
2.2. Антропозоонози	4	2	-	-	2
2.3. Інфекційні хвороби, характерні для окремих видів сільськогосподарських тварин.	8	2	-	-	6
2.4. Класифікація інвазійних хвороб сільськогосподарських тварин.	10	2	-	4	4
2.5. Інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин різної етіології.	4	2	-	-	2
Всього за розділ	30	10	-	6	14
Всього годин з навчальної дисципліни	60	16	6	8	30

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП

Зміст та завдання дисципліни. Схема вивчення дисципліни. Поняття про ветеринарну медицину і її значення. Закон про ветеринарну медицину. Законодавчі нормативні документи діяльності працівників ветеринарної медицини. Організація ветеринарної служби в Україні. Історична довідка.

1. ПРОФІЛАКТИКА НЕЗАРАЗНИХ ХВОРОБ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН.

1.1. Основи клінічної діагностики.

Поняття про клінічну діагностику тварин. Симптоми і синдроми хвороб, діагноз, прогноз. Основні прийоми і методи клінічного дослідження тварин. Правила поведінки і техніка безпеки під час клінічного обстеження тварин. Клінічне дослідження органів дихання і серцево - судинної системи. Клінічне обстеження органів травлення тварин.

Практичне заняття 1

Техніка безпеки при роботі з тваринами. Фіксація, повал. Клінічні обстеження хворих тварин. План та методи обстеження.

1.2. Основи загальної патології.

Характеристика гіпербіотичних та гіпобіотичних патологічних процесів, що виникають при захворюванні тварин. Особливості перебігу гіпертрофій, запалень. Особливості перебігу атрофічних процесів, дистрофій та некрозів. Місцеві порушення кровообігу.

1.3. Внутрішні незаразні хвороби тварин.

Основи фармакології. Ліки і отрута. Шляхи введення лікарських речовин в організм тварин. Обстеження і перша допомога тваринам з хворобами органів травлення. Обстеження і перша допомога тваринам з хворобами органів обігу кровообігу та органів дихання.

Лабораторне заняття 1

Елементи фармакології у профілактиці хвороб. Загальні поняття про рецепт, дозу, механізм дії та форми лікарських речовин.

Практичне заняття 2

Елемент хірургії в профілактиці хвороб. Поняття про асептику та антисептику, знеболювання. Елементи хірургічних операцій та хірургічні інструменти.

Практичне заняття 3

Хірургічні операції призначені для підвищення продуктивності тварин. Кастрація самців і самок декорнуація, обрізання хвостів та інші види господарсько необхідних хірургічних втручань.

2. ОСНОВИ ЕПІЗООТОЛОГІЇ ТА ПАРАЗИТОЛОГІЇ

2.1. Інфекційні хвороби сільськогосподарських тварин, їх класифікація.

Інфекційні хвороби сільськогосподарських тварин, їх класифікація. Організаційно-господарчі та спеціальні заходи з профілактики та ліквідації інфекційних хвороб. Основні методи діагностики інфекційних хвороб.

Лабораторне заняття 2

Методи діагностики інфекційних хвороб тварин. Загальна і специфічна профілактика інфекційних хвороб тварин.

2.2. Антропозоозни.

Інфекційні хвороби, спільні для різних видів сільськогосподарських тварин. Епізоотологічна характеристика, методи діагностики та профілактика сибірки, туберкульозу, бруцельозу, лептоспірозу та сказу.

2.3. Інфекційні хвороби, характерні для окремих видів сільськогосподарських тварин.

Епізоотологічна характеристика, методи діагностики та профілактика лейкозу великої рогатої худоби. Епізоотологічна характеристика, методи діагностики та профілактика бешихи свиней, класичної та африканської чуми свиней, сальмонельозу. Епізоотологічна характеристика, методи діагностики та профілактика сапу коней. Епізоотологічна характеристика, методи діагностики та профілактика хвороби Ньюкасла.

2.4. Класифікація інвазійних хвороб сільськогосподарських тварин.

Гельмінтози, спільні для різних видів тварин: фіноз великої рогатої худоби та свиней, ехінококоз, трихінельоз. Основні методи прижиттєвої та посмертної діагностики гельмінтозів.

Прийоми проведення гельмінтомакроскопії, гельмінтомікроскопії, гельмінтоовоскопії. Методики гельмінтологічного дослідження об'єктів зовнішнього середовища. Основні методи профілактики трематодозів, нематодозів та цестодозів.

Лабораторне заняття 3

Характеристика інвазійних хвороб тварин. Трематодози. Цестодози. (Морфологія, біологічний цикл розвитку). Нематодози. (Морфологія, біологічний цикл розвитку).

Лабораторне заняття 4

Основні методи діагностики і профілактики гельмінтозів.

2.5. Інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин різної етіології.

Збудники сверблячки. Акариформні кліщі. Гіподерматоз ВРХ, естроз овець. Загальна та специфічна профілактика паразитарних хвороб.

3. САМОСТІЙНА РОБОТА

Підготовка кваліфікованих фахівців , конкуренто-спроможних на ринку праці можлива за умови підвищення якості самостійної роботи студентів. Тому вона є не тільки важливою формою освітнього процесу, а й має стати його основою.

В орієнтовній структурі навчальної дисципліни до кожного розділу вказано кількість годин , які відведені на самостійне вивчення .

4.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА

1. Галат В. Ф., Березовський А. В., Сорока М. М., Прус М. П. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин / За редакцією галата В. Ф.-К.: Урожай, 2009-368с.
2. Власенко М. В., Петренко О. Ф. та інша ветеринарна хірургія. Підручник.- Біла Церква: БДАУ, 2008.- 326 с.
3. Канюка О. І. , Фательберг-Бланк В. Р. , Лизогуб Ю. П. та інша клінічна ветеринарна фармакологія/ за редакцією Канюки О. І. – Одеса: Астропринт, 2006.- 219с.
4. Каришева А. Ф. Спеціальна епізоотологія.- К.: Вища освіта,2002.- 703с.
5. Левченко В. І., Кондрахін І. П., Влізло В. В. та інші внутрішні хвороби тварин/ За редакцією Левченка В. І. – Біла Церква, 2001.-Ч1- 528с.
6. Левченко В. І., Кондрахін І. П., Влізло В. В. та інші внутрішні хвороби тварин/ За редакцією Левченка В. І. – Біла Церква, 2001.-Ч2- 544с.
7. Мазуркевич А. Й. Данілов в. Б., Куц Н. В. Паразитологія тварин. Практикум.: навчальний посібник К.: Мета, 2003.- 176с.
8. Мазуркевич А. Й. та інша Паразитологічна фізіологія і патологічна анатомія тварин. Підручник. / Вінниця: Нова книга, 2008.- 344с.
9. Панько І. С. Власенко В. М., Гамота А. А. та інше. Спеціальна ветеринарна хірургія . Підручник. – Біла Церква: БДАУ, 2003. – 416с.
- 10.Судаков М. О. та інші внутрішні хвороби тварин. К.: Мета, 2002.- 352с.

ІНТЕРНЕТ -РЕСУРСИ

1. Омельченко В.П., Залужна Т.С. Патологічна фізіологія і патологічна анатомія сільськогосподарських тварин. Електронний підручник: веб-сайт <https://drive.google.com/file/d/1iXaG0J0iFrdiXScWTlvCaJrbBofgXo1j/view?usp=sharing>.2017.
2. Єрохіна О.М. Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин. Навчальний посібник: веб-сайт <https://drive.google.com/file/d/1SEyXKXEh5-qCwy8SRxdNfcv53dpaWi6q/view?usp=sharing> Київ «Вища освіта», 2014 р.
3. <http://nmcbook.com.ua>
  - Хірургія ветеринарної медицини.
  - Епізоотологія з мікробіологією.
  - Фармакологія.
  - Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин.